

Gina ȘERBĂNESCU

Comunicarea ca esență a creației

În toamna anului 2008 a avut loc, departe de București, o manifestare prin care s-a dovedit încă o dată că în artele spectacolului este necesară înțelegerea corpului ca obiect central al discursului artistic. Investiția culturală a corpului nu mai poate scăpa niciunui creator care își propune să vină spre public cu un discurs scenic coerent.

Spuneam că manifestarea au avut loc departe de București, pentru a evidenția îmbucurătorul fapt că asistăm la o descentralizare a contextului nostru cultural, ceea ce nu este altceva decât marca unei normalități spre care este necesar să ne îndreptăm. Între 3 și 5 octombrie 2008, publicul din Gheorgheni a avut bucuria și șansa să fie martorul unui festival ajuns la a doua sa ediție, care a reunit nume din România, Ungaria și Serbia, paradigmatic pentru genurile de discurs propuse.

Festivalul dance.movement.theater de la **Gheorgheni** a oferit spectatorilor un program bogat în opțiuni estetice, de la spectacole de dans contemporan sau de teatru-dans, până la concerte și dezbateri despre ceea ce este fundamental în dansul contemporan din România și Ungaria. Așezat sub semnul dialogului, festivalul a dovedit că numai comunicarea autentică, ferită de resentimente și false aspecte concurențiale, poate conduce la apariția unor produse culturale valoroase, relevante pentru contextul în care apar, dar și pentru perimetrul universal al artei în cadrul căreia se manifestă.

Prezența unor spectacole cunoscute deja publicului român, precum **Nimic. Precis** (coregrafia și interpretarea Florin Fieroiu) sau **Ready (Modern) Made** (coregrafia Florin Fieroiu, interpretarea: Carmen Coțofană) au „vorbit” despre direcția estetică autentică în care trebuie să meargă arta coregrafică actuală, conectând (întocmai ca și spectacolul **Zéro Ballet** – coregrafia: Berger Gyula) elemente biografice cu aspecte universale ale creației.

Un spectacol care merită o atenție deosebită este **Five for two** (coregrafia: Döbrei Dénes; interpretarea: Döbrei Dénes și Henrietta Varga). Inspirat dintr-un fragment biografic al poetului János Pilinszky, spectacolul realizează o sinteză riguroasă între poezie și logica mișcării, între limbajul coregrafic formal și fondul psihologic al poveștii. Ce doi interpreți, complementari în modalitatea de expresie, au oferit împreună un tablou remarcabil a ceea ce înseamnă arta coregrafică autentică, înțeleasă prin prisma discursului materializat corporal. Limbajul coregrafic al lui Döbrei Dénes, dincolo de originalitatea lui, are o valoare contrapunctică. El se află, prin rigurozitatea lui, în postura unei scheme arhitecturale riguroase care pune în lumină poezia construcției.

Spectacolul **3 dansuri de Beckett**, prezentat de Teatrul „Figura Studio” din Gheorgheni, ne-a prilejuit reîntâlnirea cu universal coregrafic al Vavei Ștefănescu, singular în peisajul nostru cultural prin modul în care ne provoacă oglindiri imposibil de eludat între condiția noastră și ceea ce se petrece în actul artistic și prin modul în care poezia se manifestă ca un filtru al tuturor interogațiilor, căutărilor, dilemelor. Osatura poetică a spectacolului impune creația Vavei Ștefănescu (întocmai ca în cazul unui alt spectacol, **Povestiri din orașul invizibil**, realizat la Gheorgheni în

urmă cu doi ani) ca pe un mediu în care expresia corporală devine agentul biografiilor noastre transfigurate.

În cadrul Festivalului a avut loc premiera spectacolului **În naștere**, care a stat sub semnul dialogului, de data aceasta între două tipuri de dans: între *flamenco* și *dansul oriental*. Coregrafa Vámos Veronika a gândit acest dialog dintr-o perspectivă contemporană, în care mediile coregrafice tradiționale se confruntă, își opun aparent valorile, pentru a realiza ulterior sinteza între principiile care pun în mișcare cele două lumi. Conflictul inițial evoluează riguros spre o sinteză grație căreia aflăm că în sfera dansului nu există opoziții de fond, ci doar perspective, a căror conviețuire poate oferi un tablou valoros a ceea ce putem defini ca dans.

Spectacolul de teatru-dans **Tapetul galben**, prezentat de Trupa „Bozsik Yvette” (Ungaria), deja cunoscut pe plan european, a oferit un act artistic în care teatrul și dansul (ca modalitate de manifestare corporală a mesajului teatral) sunt de neseplat. Grație valorii dovedite de mult de către Yvette Bozsik (în dublă ipostază de coregrafă și interpretă), acest spectacol poate fi considerat o expresie reală a modului în care cuvântul poate fi transfigurat prin dans.

Concertele oferite de Ágoston Béla, Vlaicu Golcea și Lajkó Félix au completat tabloul Festivalului, așezat sub semnul comunicării interculturale, dar și al conexiunii între arte, știut fiind faptul că fiecare dintre cei trei muzicieni creează universul muzical al unor spectacole importante la nivel european.

Nu putem decât să sperăm că, grație entuziasmului lui László Beres, directorul Teatrului „Figura Studio” din Gheorgheni, acest festival să devină o tradiție, pentru că este realmente nevoie de astfel de manifestări în perimetrul nostru cultural.

Scenă din 3 dansuri de Beckett

